

UCHWAŁA Nr 44 RADY MINISTRÓW

z dnia 7 kwietnia 1978 r.

w sprawie zasad ustalania i kontroli bankowej funduszu plac.

Rada Ministrów po porozumieniu z Centralną Radą Związków Zawodowych uchwala, co następuje:

§ 1. 1. Uchwała dotyczy, z zastrzeżeniem ust. 2, przedsiębiorstw, zakładów i innych jednostek gospodarki uspołecznionej na pełnym rozrachunku gospodarczym nie wchodzących w skład przedsiębiorstw, zwanych dalej „jednostkami gospodarczymi”, oraz nadzorujących je zjednoczeń (jednostek równorzędnych), zwanych dalej „organizacjami gospodarczymi”.

2. Następujące przepisy uchwały nie mają zastosowania do:

- 1) kopalń węgla kamiennego — § 3 i 4,
- 2) biur projektów — § 3 i § 4 ust. 1 i 2,
- 3) Zjednoczenia Gospodarki Rybnej i Zespołów Portowych — § 9.

§ 2. Ilekroć w uchwale jest mowa o:

- 1) „ministrach” — należy przez to rozumieć również kierowników urzędów centralnych, nadzorujących działalność jednostek wymienionych w § 1 ust. 1,
- 2) „funduszu premiowym” — należy przez to rozumieć:
 - a) fundusz premiowy tworzony z zysku lub w stosunku do zysku na podstawie zasad ustalonych w uchwale nr 298 Rady Ministrów z dnia 24 listopada 1972 r. w sprawie premiowania pracowników zajmujących kierownicze i inne samodzielne stanowiska pracy oraz innych pracowników inżyniersko-technicznych, ekonomicznych i administracyjno-biurowych, zatrudnionych w państwowych przedsiębiorstwach przemysłowych oraz w grupujących je zjednoczeniach (Monitor Polski z 1975 r. Nr 23, poz. 151),
 - b) w jednostkach gospodarczych i organizacjach gospodarczych nie tworzących funduszu premiowego

z zysku — fundusz premiowy pracowników zajmujących kierownicze i inne samodzielne stanowiska pracy — za wyniki w zakresie działalności podstawowej,

- 3) „nowym systemie ekonomiczno-finansowym” — należy przez to rozumieć system ekonomiczno-finansowy wprowadzony na podstawie uchwał:
 - a) nr 329 Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 1972 r. w sprawie wprowadzenia kompleksowych zasad ekonomiczno-finansowych,
 - b) nr 48 Rady Ministrów z dnia 18 marca 1977 r. w sprawie modyfikacji systemu funkcjonowania państwowych organizacji gospodarczych w dostosowaniu do celów i warunków realizacji narodowego planu społeczno-gospodarczego na lata 1976—1980,
 - c) nr 35 Rady Ministrów z dnia 24 marca 1978 r. w sprawie systemu ekonomiczno-finansowego państwowych przedsiębiorstw i organizacji gospodarczych handlu środkami produkcji objętych planem centralnym (Monitor Polski Nr 13, poz. 45).

§ 3. 1. Właściwi ministrowie ustalają dla organizacji gospodarczych i podległych im bezpośrednio jednostek gospodarczych, a dyrektorzy organizacji gospodarczych dla podległych im jednostek gospodarczych:

- 1) działających na podstawie zasad nowego systemu ekonomiczno-finansowego:
 - a) wieloletnie normatywy R lub U,
 - b) wskaźniki przyrostu dyspozycyjnego funduszu plac nie podlegającego zmniejszeniu na rzecz resortowej rezerwy funduszu plac,
 - c) tabele określające stopień zmniejszenia przyrostu funduszu plac ponad poziom, o którym mowa w pkt 1 lit. b),

2) nie działających na podstawie zasad nowego systemu ekonomiczno-finansowego — wskaźniki bankowej korekty funduszu płac.

2. Przy ustalaniu wskaźników, o których mowa w ust. 1, ministrów obowiązują w pełnym zakresie zadania, środki oraz relacje ekonomiczne wynikające z uchwały Rady Ministrów o narodowym planie społeczno-gospodarczym na dany rok.

§ 4. 1. Jednostki gospodarcze i organizacje gospodarcze mają prawo do wykorzystywania dopuszczalnej kwoty funduszu płac, o której mowa w ust. 2.

2. Przez dopuszczalną kwotę funduszu płac rozumie się ustalony za pomocą mierników, normatywów i współczynników, określonych zgodnie z § 3, fundusz płac:

- 1) planowany (planowany skorygowany) w zakresie składników objętych dyrektywnymi wskaźnikami, zmniejszony o obligatoryjne obciążenia z tytułu przyrostu zatrudnienia,
- 2) dyspozycyjny, zmniejszony o obligatoryjne obciążenia z tytułu przyrostu zatrudnienia i przyrostu dyspozycyjnego funduszu płac.

3. Poza funduszem płac, o którym mowa w ust. 1 i 2, jednostki gospodarcze i organizacje gospodarcze mogą wykorzystywać dodatkowo fundusz płac w wysokości wynikającej z podziału rezerw funduszu płac według zasad określonych w odrębnych przepisach o tworzeniu i gospodarowaniu rezerwami funduszu płac, a jednostki objęte nowymi zasadami ekonomiczno-finansowymi i biura projektów ponadto w kwocie przyznanego im antycypacyjnego kredytu na fundusz płac.

§ 5. Odpowiedzialność za prawidłową gospodarkę funduszem płac ponoszą dyrektorzy jednostek gospodarczych i organizacji gospodarczych oraz nadzorujący je ministrowie.

§ 6. Jednostki gospodarcze i organizacje gospodarcze są obowiązane sporządzać roczne plany funduszu płac w powiązaniu z planami zadań gospodarczych — z podziałem na kwartały i składać je w banku, w trybie i terminach ustalonych odrębnie.

§ 7. Banki kontrolują gospodarkę funduszem płac w jednostkach gospodarczych i organizacjach gospodarczych oraz wskazują środki zmierzające do usunięcia stwierdzonych uchybień i do usprawnienia gospodarki funduszem płac. W szczególności banki:

- 1) kontrolują gospodarkę funduszem płac na podstawie materiałów planistycznych i sprawozdawczych, wykorzystując w tym celu również wyniki własnych inspekcji w jednostkach gospodarczych i organizacjach gospodarczych,
- 2) sprawdzają poprawność rozliczeń funduszu płac, dokonywanych przez jednostki i organizacje gospodarcze,
- 3) ustalają na podstawie rozliczeń nadwyżki i przekroczenia funduszu płac,
- 4) kontrolują prawidłowość gospodarowania rezerwami funduszu płac,
- 5) informują jednostki gospodarcze i organizacje gospodarcze oraz ich jednostki nadrzędne o ujawnionych nieprawidłowościach w gospodarce funduszem płac, postulując podjęcie odpowiedniego działania dla poprawy tej gospodarki,

6) stosują sankcje za przekroczenie funduszu płac przewidziane w § 9 i 10 oraz występują z wnioskiem o rozpatrzenie przez komisje dyscypliny płac spraw związanych z przekroczeniem funduszu płac,

7) stosują podwyższone oprocentowanie kredytów obrotowych na podstawie odrębnych przepisów.

§ 8. 1. Jednostki gospodarcze i organizacje gospodarcze są obowiązane rozliczać fundusz płac z bankami:

- 1) za okresy kwartalne — w rachunku narastającym od początku roku,
- 2) za okresy roczne.

2. Rozliczenie funduszu płac polega na porównaniu wydatkowanego funduszu płac z dopuszczalną kwotą wykorzystania funduszu płac, określoną zgodnie z § 4, i ustaleniu nadwyżek lub przekroczeń oraz stanu rezerw funduszu płac, przy czym:

- 1) nadwyżkę funduszu płac stanowi dodatnia różnica między dopuszczalną kwotą wykorzystania funduszu płac a wydatkowanym funduszem płac,
- 2) przekroczenie funduszu płac stanowi ujemna różnica między dopuszczalną kwotą wykorzystania funduszu płac a wydatkowanym funduszem płac.

3. Jednostki gospodarcze i organizacje gospodarcze objęte nowym systemem ekonomiczno-finansowym dokonują:

- 1) rozliczeń za okresy kwartalne i wstępnych rozliczeń za okresy roczne w sprawozdaniach z zatrudnienia i funduszu płac sporządzanych według wzorów i zasad ustalonych w instrukcjach Głównego Urzędu Statystycznego,
- 2) ostatecznych rozliczeń za okresy roczne według wzorów i zasad ustalonych w instrukcjach bankowych.

4. Jednostki gospodarcze i organizacje gospodarcze, nie wymienione w ust. 3, dokonują rozliczeń za okresy kwartalne i roczne (wstępnych i ostatecznych) według wzorów i zasad ustalonych w instrukcjach bankowych.

5. Kopie sprawozdań za okresy kwartalne, o których mowa w ust. 3 pkt 1, jednostki gospodarcze i organizacje gospodarcze obowiązane są składać w banku.

§ 9. 1. Jeżeli z kwartalnego rozliczenia funduszu płac jednostki gospodarczej lub organizacji gospodarczej wynika przekroczenie funduszu płac, które nie ma pokrycia w jej własnej rezerwie funduszu płac w części przeznaczonej do wydatkowania w roku obliczeniowym, zgodnie z odrębnymi przepisami, bank wstrzymuje należne tej jednostce gospodarczej lub organizacji gospodarczej za dany okres obliczeniowy wypłaty z funduszu premiowego — do wysokości zaistniałego przekroczenia funduszu płac i zawiadamia o tym jej jednostkę nadrzędną.

2. Dokonanie wypłat z funduszu premiowego, wstrzymanych stosownie do przepisów ust. 1, może nastąpić na podstawie decyzji kierownika jednostki nadrzędnej nad jednostką gospodarczą lub organizacją gospodarczą rozliczającą, stwierdzającej, iż cała kwota przekroczenia znajduje pokrycie w rezerwie funduszu płac posiadanej przez tę jednostkę nadrzędną w części przeznaczonej do wydatkowania w danym roku obliczeniowym, zgodnie z odrębnymi przepisami, i że odpowiednia część tej rezerwy została zablokowana.

§ 10. 1. Jeżeli z rocznego rozliczenia funduszu plac jednostki gospodarczej lub organizacji gospodarczej wynika przekroczenie funduszu plac, które nie ma pokrycia w jej własnej rezerwie w części przeznaczonej do wydatkowania w danym roku obliczeniowym, zgodnie z odrębnymi przepisami, bank wstrzymuje należne tej jednostce gospodarczej lub organizacji gospodarczej za dany rok obliczeniowy wypłaty z funduszu premiowego i zawiadamia o tym jej jednostkę nadrzędną.

2. Wypłata całości lub części środków z funduszu premiowego, wstrzymanych zgodnie z ust. 1, może nastąpić na podstawie decyzji kierownika jednostki nadrzędnej nad jednostką gospodarczą lub organizacją gospodarczą rozliczającą, stwierdzającej, że:

- 1) przekroczenie funduszu plac zostało pokryte z rezerwy jednostki nadrzędnej w części przeznaczonej do wydatkowania w roku bieżącym lub
- 2) dokonano odpowiedniego zmniejszenia funduszu premiowego jednostki lub organizacji gospodarczej rozliczającej.

3. Zmniejszenia funduszu premiowego, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, dokonuje się w kwocie przekroczenia funduszu plac nie pokrytego z rezerwy funduszu plac. Zmniejszenie to nie może przewyższać 100% funduszu premiowego naliczonego za dany rok. Zmniejszenia dokonuje się z nie wypłaconego funduszu premiowego za dany rok.

4. Jeżeli kwota nie wypłaconego funduszu premiowego za dany rok jest niższa od wymaganego zmniejszenia funduszu premiowego, o którym mowa w ust. 2, o różnicę zmniejsza się fundusz premii naliczany w roku następnym.

5. Równowartość funduszu premiowego, potrąconego zgodnie z ust. 3 i 4, podlega odprowadzeniu do budżetu Państwa.

§ 11. W razie wystąpienia w jednostkach gospodarczych lub organizacjach gospodarczych nieprawidłowości w gospodarce funduszem plac:

- 1) ministrowie — w odniesieniu do organizacji gospodarczych,
- 2) dyrektorzy organizacji gospodarczych — w odniesieniu do jednostek gospodarczych

— zobowiązani są do pozbawienia premii pracowników, odpowiedzialnych za gospodarkę funduszem plac oraz naruszających dyscyplinę plac, do pełnej wysokości przypadającej na podstawie regulaminu premiowania.

§ 12. 1. Banki dokonują wypłaty środków pieniężnych na płace do wysokości kwot zadysponowanych przez jednostki gospodarcze lub organizacje gospodarcze, z wyjątkiem:

- 1) środków na premie z funduszu premiowego — w razie przekroczenia funduszu plac,
- 2) środków na wynagrodzenia wypłacane poza planowanym (dyspozycyjnym) funduszem plac.

2. W razie przekroczenia funduszu plac środki na premie z funduszu premiowego mogą być wypłacane z zachowaniem warunków określonych w § 9 i 10.

3. Środki na wynagrodzenia nie objęte planowanym (dyspozycyjnym) funduszem plac mogą być wypłacane po uprzednim sprawdzeniu, czy tytuł wynagrodzenia kwalifikuje się — zgodnie z odrębnymi przepisami — do tej kategorii wynagrodzeń.

§ 13. 1. Ministrowie rozliczają fundusz plac ogółem i w układzie działowym za okresy kwartalne i roczne w stosunku do Przewodniczącego Komisji Planowania przy Radzie Ministrów, Ministra Finansów oraz Ministra Pracy, Plac i Spraw Socjalnych. Podstawę do rozliczenia stanowią wskaźniki ustalone w uchwałach o narodowym planie społeczno-gospodarczym oraz dopuszczone do wykorzystania w danym okresie w obowiązującym trybie kwoty rezerw. Wyniki rozliczeń ministrowie podają do wiadomości prezesom banków finansujących.

2. Przewodniczący Komisji Planowania przy Radzie Ministrów w porozumieniu z Ministrem Pracy, Plac i Spraw Socjalnych ustali szczegółowe zasady i tryb rozliczania funduszu plac, o którym mowa w ust. 1.

§ 14. 1. Przewodniczący Komisji Planowania przy Radzie Ministrów w porozumieniu z Ministrem Finansów oraz Ministrem Pracy, Plac i Spraw Socjalnych określa szczegółowe zasady tworzenia i gospodarowania funduszem plac oraz kontroli bankowej funduszu plac, z uwzględnieniem zasad gospodarowania i kontroli nie limitowanego funduszu plac.

2. Minister Górnictwa w porozumieniu z Przewodniczącym Komisji Planowania przy Radzie Ministrów, Ministrem Finansów oraz Ministrem Pracy, Plac i Spraw Socjalnych określi zasady ustalania i gospodarowania funduszem plac w kopalniach węgla kamiennego.

3. Minister Rolnictwa w porozumieniu z Przewodniczącym Komisji Planowania przy Radzie Ministrów, Ministrem Finansów oraz Ministrem Pracy, Plac i Spraw Socjalnych dostosuje zasady niniejszej uchwały do jednostek gospodarczych i organizacji gospodarczych rozliczających się w roku gospodarczym.

§ 15. Prezes Narodowego Banku Polskiego, Prezes Banku Gospodarki Żywnościowej oraz Prezes Zarządu Banku Handlowego w Warszawie S. A. dostosują instrukcje bankowe dotyczące kontroli funduszu plac w jednostkach gospodarczych i organizacjach gospodarczych do postanowień uchwały oraz uzgodnią z Prezesem Głównego Urzędu Statystycznego zakres informacji statystycznych niezbędnych dla bankowej kontroli funduszu plac.

§ 16. Przepisy uchwały dotyczące ministrów stosuje się odpowiednio do wojewodów (prezydentów miast stopnia wojewódzkiego) nadzorujących działalność jednostek wymienionych w § 1 ust. 1.

§ 17. Zaleca się centralnym organizacjom spółdzielczym stosowanie przepisów uchwały.

§ 18. Tracą moc:

- 1) uchwała nr 73 Rady Ministrów z dnia 31 marca 1966 r. w sprawie zasad obowiązujących przy wypłatach funduszu plac i ich kontroli w kopalniach węgla kamiennego,
- 2) uchwała nr 91 Rady Ministrów z dnia 7 maja 1971 r. w sprawie zasad korekty funduszu plac oraz zasad i trybu kontroli funduszu plac przedsiębiorstw uspołecznionych wykonywanej przez banki (Monitor Polski z 1971 r. Nr 32, poz. 201, z 1973 r. Nr 40, poz. 240, z 1974 r. Nr 6, poz. 40, z 1977 r. Nr 15, poz. 84 i Nr 32, poz. 156),
- 3) uchwała nr 65 Rady Ministrów z dnia 3 marca 1972 r. w sprawie zasad ekonomiczno-finansowych zjednoczeń

- budownictwa przemysłowego i specjalistycznego oraz zgrupowanych w nich przedsiębiorstw,
- 4) uchwała nr 66 Rady Ministrów z dnia 3 marca 1972 r. w sprawie organizacji i zasad ekonomiczno-finansowych kombinatów budownictwa mieszkaniowego,
- 5) § 8 ust. 2 i 3 oraz § 9 uchwały nr 50 Rady Ministrów z dnia 7 marca 1975 r. w sprawie zwiększenia efektywności zatrudnienia w uspołecznionych zakładach pracy oraz tworzenia resortowych rezerw funduszu płac,
- 6) uchwała nr 232 Rady Ministrów z dnia 17 grudnia 1975 r. w sprawie poprawy gospodarki funduszem płac w państwowych przedsiębiorstwach przemysłowych i budowlano-montażowych oraz w grupujących je zjednoczeniach,
- 7) uchwała nr 92 Rady Ministrów z dnia 17 czerwca 1977 r. w sprawie bankowej kontroli funduszu płac (Monitor Polski, Nr 15, poz. 84).
- § 19. W zakresie unormowanym uchwałą nie stosuje się przepisów rozdziału V załącznika do zarządzenia nr 134 Prezesa Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 1971 r. w sprawie wprowadzenia branżowych zasad zarządzania i planowania w przedsiębiorstwach geologicznych i hydrologicznych Centralnego Urzędu Geologii.
- § 20. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i ma zastosowanie począwszy od rozliczeń funduszu płac za 1978 r. W jednostkach gospodarczych i organizacjach gospodarczych rozliczających swoją działalność w okresie roku gospodarczego od 1 lipca do 30 czerwca uchwała wchodzi w życie z dniem 1 lipca 1978 r.

Prezes Rady Ministrów: P. Jaroszewicz